

بررسی کمی پسماندهای خطرناک تولیدی در استان سیستان و بلوچستان

در سال ۱۳۸۶

دکتر ادريس بذرافشان*، دکتر فردوس کرد مصطفی پور*

تاریخ دریافت مقاله: ۸۶/۱۱/۲۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۷/۷/۱۶

* مرکز تحقیقات ارتقاء سلامت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زاهدان

چکیده

زمینه و هدف: در سالیان اخیر رشد سریع تکنولوژی و تولید هزاران نوع ترکیب شیمیایی جدید در پی رشد سریع جمعیت سبب تولید مقادیر زیادی از زباله های صنعتی و زباله های خطرناک گردیده است. متأسفانه در کشور ما به دلیل عدم وجود متولی خاص اجرایی، قوانین و معیارهای مدون کنترل کننده و ارگانهای نظارتی کارآمد، مدیریت زباله های صنعتی از جایگاه مناسبی برخوردار نبوده و در بیشتر موارد آمار صحیحی از میزان تولید این مواد موجود نمی باشد. از این رو قبل از هر گونه برنامه ریزی در خصوص این مواد کمیت و برخی خصوصیات آنها بایستی مورد بررسی و مطالعه قرار گیرد.

مواد و روش کار: پژوهش حاضر مطالعه ای توصیفی مقطعی در مورد وضعیت تولید پسماندهای خطرناک در سطح استان سیستان و بلوچستان در سال ۱۳۸۶ است که کمیت و نیز مقدار برخی فلزات سنگین این پسماندها را در واحدهای صنعتی فعال سطح استان مورد بررسی و ارزیابی قرار داده است جمع آوری اطلاعات مربوط به کارخانه ها و کارگاههای موجود در شهرک های صنعتی استان با تکمیل پرسش نامه، مشاهده و نیز مصاحبه با مسئول واحدهای صنعتی فوق حاصل گردید و از زائدات مایع و یا جامد هر یک از واحدهای صنعتی مطابق روش استاندارد نمونه برداری بعمل آمد و نمونه ها از نظر غلظت فلزات سنگین مورد آنالیز قرار گرفتند. همچنین کمیت پسماندهای بیمارستانی نیز با توجه به سرانه زباله تولیدی به ازاء هر تخت فعال تعیین شد.

یافته ها: نتایج حاصل نشان داد که بخش عمده پسماندهای خطرناک تولیدی در واحدهای صنعتی سطح استان به شکل جامد بوده (۳۴۰۰ تن در سال) و در بیش از هشتاد درصد صنایع جایگاه مخصوصی برای جمع آوری و ذخیره سازی مواد زائد تولیدی در نظر گرفته نشده است. از طرفی مقدار کل پسماند مایع تولیدی در سراسر استان حدود ۸۲۰ متر مکعب در سال همچنین مقدار کل زائدات بیمارستانی تولیدی در سطح استان معادل روزانه ۵۵۴۹ کیلوگرم تعیین شد.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج فوق جهت جلوگیری از آلودگی محیط زیست، برقراری یک سیستم مدیریتی مناسب جهت ساماندهی مواد زائد صنعتی امری ضروری به نظر می رسد. از طرفی برای مدیریت مواد زائدی که بایستی در نهایت دفن شوند پس از بی خطر سازی، انتخاب محلی برای دفع آنها با توجه به اصول صحیح مکان یابی می تواند در مدیریت آنها موثر بوده و از پراکندگی آنها در محیط توسط صاحبان صنایع جلوگیری نماید. (مجله طبیب شرق، دوره ۱۰، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۷، ص ۳۰۵ تا ۳۱۴)

کلیدواژه ها: مدیریت پسماندهای خطرناک، فلزات سنگین، پسماندهای صنعتی، سیستان و بلوچستان

مقدمه

از دیدگاه آژانس حفاظت محیط زیست آمریکا^۱ (USEPA)

برای مواد زائد خطرناک (زیانبار) صنعتی تعریف جامع و

یکسانی وجود ندارد و در هر کشور تعریف مواد زائد

خطرناک متأثر از قوانین، مقررات و شرایط آن کشور می باشد.

1- United State Environmental Protection Agency